

Základní škola Břeclav, Na Valtické 31 A,
příspěvková organizace

ŠKOLNÍ ENVIRONMENTÁLNÍ PLÁN

EKOABECEDA

Školní program EVVO Základní školy Břeclav, Na Valtické 31 A, příspěvkové organizace je zpracováván jako dlouhodobý dokument, do kterého jsou dále dle potřeb školy zpracovány krátkodobé akční cíle programu na nejbližší školní rok. Školní program EVVO je úzce provázán se školním vzdělávacím programem, zejména v rovině vzdělávacích cílů a výstupů, výchovných a vzdělávacích strategií, forem výuky, učebních osnov a evaluace.

VÝCHOZÍ DOKUMENTY PRO REALIZACI ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY

- Metodický pokyn MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, č. j. 16745/2008-22,
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání v aktuálním znění,
- Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola přátelská – škola partnerská“ č. j. 257/16 ze dne 8. 8. 2016,
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon),
- Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí ve znění pozdějších předpisů.

VZDĚLÁVACÍ CÍL ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY

Environmentální výchova vede žáky k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí a zároveň k jejich aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových i prostorových. Environmentální výchova ovlivňuje životní styl a hodnotovou orientaci žáků v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace.

Environmentální výchova se uskutečňuje jak v rovině rozvíjení vědomostí, dovedností, schopností žáků, tak v rovině působení na formování jejich postojů a hodnot.

JAK ROZVÍJÍME VĚDOMOSTI, DOVEDNOSTI A SCHOPNOSTI ŽÁKŮ

- ❖ Rozvíjíme u žáků porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí.
- ❖ Vedeme děti k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování.
- ❖ Přispíváme k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa.
- ❖ Umožňujeme žákům pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí.
- ❖ Poskytujeme dětem znalosti, dovednosti a pěstujeme u nich návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí.
- ❖ Ukazujeme žákům modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích.
- ❖ Učíme děti komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska.
- ❖ Napomáháme rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni.
- ❖ Seznamujeme děti s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.
- ❖ Učíme žáky hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů.

JAK PŮSOBÍME NA ŽÁKY V OBLASTI POSTOJŮ A HODNOT

- ❖ Přispíváme k vnímání života jako nejvyšší hodnoty.
- ❖ Vedeme žáky k citlivému přístupu k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví.
- ❖ Podněcujeme u dětí aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí.
- ❖ Přispíváme k utváření zdravého životního stylu dětí a k vnímání estetických hodnot prostředí.
- ❖ Vedeme žáky k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí.

JAK VEDEME ŽÁKY K ROZVÍJENÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ V KONTEXTU VZÁJEMNÝCH VZTAHŮ MEZI ČLOVĚKEM A ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍM

K důležitým kompetencím patří zejména:

Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální

- aktivně využívat kooperativní a komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení problému životního prostředí,
- hledat různé varianty řešení problémů životního prostředí,
- schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím.

Kompetence pracovní

- využívat praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě,

Kompetence občanské

- znát z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny a následky jejich poškozování,
- rozumět jedinečnosti našeho regionu a jeho potřebám,
- uvažovat v souvislostech, vnímat závislost rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí,
- porozumět zákonitostem biosféry, ekonomické, sociální a ekologické provázanosti světa, problémům životního prostředí z globálního i lokálního hlediska a jejich příčinám,
- orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody,
- poučit se z problémů životního prostředí od minulosti až po současnost a v tomto kontextu pak uvažovat o budoucnosti,
- odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a aktivně a kvalifikovaně se účastnit ochrany životního prostředí včetně zapojení do souvisejících veřejných diskusí a rozhodovacích procesů o využívání krajiny,
- projevovat pokoru, úctu k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk,
- vnímat a být schopen hodnotit různé postoje k postavení člověka v přírodě a k chování člověka vůči přírodě.

Kompetence digitální

- sdílet online zdroje, které podporují učení o životním prostředí, jako jsou interaktivní webové stránky, videa, infografiky a e-knihy.
- používat virtuální exkurze k tomu, aby žáci mohli prozkoumávat různé ekosystémy a místa na světě, aniž by opustili třídu.
- vytvářet online fóra nebo diskusní skupiny, kde žáci mohou sdílet své myšlenky a nápady týkající se životního prostředí a tím podporovat kritické myšlení.
- Používat vzdělávací hry a simulace k tomu, aby se žáci aktivněji zapojili do učení o životním prostředí.

EKOABECEDA

EKOABECEDA je dlouhodobý environmentální celoškolní projekt, do kterého se aktivně zapojují všichni žáci, vyučující i provozní zaměstnanci školy.

VÝUKA

Stěžejní témata environmentálního vzdělávání jsou v ŠVP integrována do výuky vybraných předmětů, zejména přírodovědy, přírodopisu, zeměpisu, chemie, jazyka českého a občanské výchovy (viz. tabulka).

TÉMA	2. roč.	4. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Ekosystémy		Přd	Př, Z	Př	Z	Př, Z
Základní podmínky života			Př	Př	Ch	Př, Z, Ch
Lidské aktivity a problémy ŽP						Př, Z, Ch
Vztah člověka k prostředí	Čj	Pálava	Z, Ov, Čj	Z		Př, Z

SPOLUPRÁCE S VYBRANÝMI SUBJEKTY PODPORUJÍCÍMI OCHRANU PŘÍRODY

Při plnění Školního plánu EVVO a organizování environmentálních akcí spolupracuje škola dlouhodobě s vybranými subjekty podporujícími ochranu přírody, zejména:

MÚ Břeclav (Projekt Zdravé město), CVČ Duhovka, AVE Břeclav, Ekocentrum Mikulov, Celostátní projekt Recyklohraní, Ekokom, Ecobat, ZOO Hodonín, Ekocentrum Trkmanka Velké Pavlovice, Záchraná stanice v Rajhradě, SH ŠROT spol. s r. o., Muzeum ropy Hodonín, Občanské sdružení Lužánek...

EKOABECEDA – ŠKOLNÍ AKCE

DLOUHODOBÉ ENVIRONMENTÁLNÍ CÍLE ŠKOLY

- Zvýšení vzdělávání žáků o životním prostředí a udržitelnosti.
- Snížení spotřeby energií a vody ve škole.
- Omezení množství odpadu generovaného školou.
- Podpora používání ekologických dopravních prostředků, jako jsou kola nebo veřejná doprava.

Výuku na 1. a 2. stupni školy vhodně doplňují environmentálně zaměřené akce jednotlivých tříd, projekty, exkurze a besedy s odborníky v dané problematice.

Pravidelné akce lze zařadit do tří hlavních částí podle aktuálních možností tříd a nabídek spolupracujících subjektů.

<p>UZDRAVUJEME SVĚT A POMÁHÁME</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 72 hodin – dobrovolnické akce pro přírodu, lidi a místo, kde žijeme • Přírodní zahrada – budování školního pozemku, ekologické pěstování ovoce a zeleniny, stezka bosou nohou, hřbitov odpadků, ježčí a hmyzí domečky, krmítka pro ptáky... • Adopce – podpora adoptovaných zvířat v ZOO Hodonín • Den Země – 22. dubna – ekologické dny a soutěže • Bezmasé dny – pomáháme snížit ekologický otisk spojený s chovem zvířat
<p>RECYKLUJEME</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sběr plechovek od nápojů, baterií a mobilních telefonů • Recyklohraní – plnění úkolů v celostátním environmentálním programu • Třídění odpadu – plasty, papír, komunální odpad – sběrné boxy ve třídách a na chodbách • Recyklační soutěže a projekty – výtvarné dny, sběrové soutěže
<p>ŠETŘÍME</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Teplo – regulace teplot ve třídách pomocí termohlavic radiátorů, ekonomické vytápění a větrání • Světlo – ekonomické svícení ve třídách a na chodbách, účelné používání rolet a žaluzií • Voda – šetříme vodou – měření spotřeby vody, spořiče vody na WC • Pěšky do školy a cykloakce – směřujeme ke snižování uhlíkové stopy

Září 2023

Zpracovala Mgr. Marta Zajíčková

